
FÖRENINGSSARKIVEN

NYHETSBREV FRÅN FÖRENINGSSARKIVEN I STOCKHOLMS LÄN

NR 4 DECEMBER 2001

P U L, något gott eller ett hot mot föreningsarkiven?

Per Mattsson redogjorde för P U L vid en medlemsträff den 13 november. Vår sammanträdessal fylldes till sista plats av intresserade medlemmar, som ställde många frågor kring ett viktigt ämne

P U L som den nya personuppgiftslagen förkortas, trädde i kraft den 1 oktober. Brott mot denna lag kan leda till böter eller fängelse om brottet är svårt och avsiktligt.

P U L ersätter den gamla datalagen. Den gamla var ju idiotisk men samtidigt enkel: anmäl och betala för medlemsregistret. Den nya lagen är antagligen mer förnuftig men samtidigt mycket mer komplicerad med många undantag och kollisioner med andra mer eller mindre överordnade lagar.

Positivt för föreningarna är att den gamla avgiften för medlemsregister har tagits bort. Negativt är att anmälningsplikten finns kvar, t o m i två upplagor. Enligt uppgift skall anmälningsblanketter finnas på Datainspektionens hemsida.

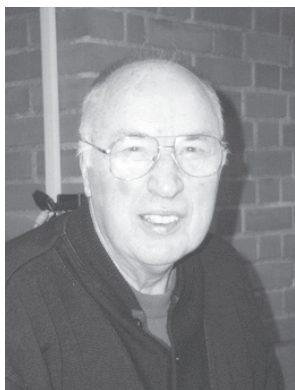
Avsikten med P U L är att individens integritet skall skyddas. Information, som kan vara kränkande för en – levande – person får inte lämnas ut eller kanske inte ens sparas. Ett problem härvidlag är att gränsen för

vad som är kränkande är ganska flytande. Den som avgör var gränsen går är i princip den person som anser sig ha blivit kränkt. Denne kan utkräva skadestånd. Skyldig att betala blir förmodligen i förekommande fall föreningens styrelse.

En väsentlig skillnad gentemot den gamla datalagen är att den nya lagen gäller alla typer av register, således inte bara dataregister. Men bestämmelserna som gäller datoriserade register är hårdare. Där finns regler som bestämmer hur registren skall föras och vilket ansvar, som registerhållare har gentemot tredje man. Det är t ex – troligen - inte tillåtet att sälja register för att ge någon organisation eller annan möjlighet att skicka reklambrev mm. PUL gäller dessutom för alla personuppgifter i datorn.

Sammanfattningsvis gäller det att vara mycket försiktig och att tänka sig för när det gäller personuppgifter.

Hans Österberg

Uno Sköld

Folkrörelsernas Arkivförbund höll konferens i Uddevalla 10-11 oktober

Vår konferens kom mitt i tågstrejken. Vi, Kerstin och jag, kunde dock konstatera att vårt tåg inte var berört. Det gick ändå inte som planerat. Tåget till Göteborg blev försenat och vi missade anslutningen till Uddevalla. Fram kom vi dock till slut.

Vi kom fram under ett föredrag om ABM samarbete. Programrubriken sa inte mycket vad det handlade om. Så småningom listade jag ut att det gällde samverkan Arkiv - Bibliotek - Museum. Det lät mycket vettigt. Man skulle få bättre tillgänglighet och resursutnyttjandet skulle även bli bättre. Skulle det vara möjligt att i mindre och medelstora kommuner arkivhanteringen lades under den förvaltning som även ansvarar för biblioteken? Även museer skulle läggas under samma förvaltning. Möjligheten att påverka föreningslivet i arkivfrågor borde bli bättre och det borde vara lättare att ordna tillgängligheten av arkiven för forskare.

Landets folkrörelsearkiv har svarat på en enkät om sin verksamhet. En sammanställning av enkäten presenterades vid konferensen. Svarefrekvensen har varit 74 %. Sammanställningen gällde

alltså dessa 74 %. Av de lokala folkrörelsearkiven har 67 % arkivföreningar som huvudmän, 24 % kommuner och 9 % annan. Sammanlagt finns för föreningar och organisationer 72 041 arkivbildare som fyller 45 448 hyllmeter. Jag undrar hur motsvarande siffror ser ut enbart för Stockholms län?

Andra konferensdagen ägnades åt IT. Programmen Visual Arkiv och Sofie presenterades och främst Visual Arkiv borde vara utmärkt för de som har större omfattning på sitt material. Licenskostnaden var 20 000:- samt en årskostnad på 3 000:- där även ingick support. Vi fick även en inblick i hur man på Internet kunde plocka in uppgifter för sin forskning. En programpunkt som jag som förtroendevald hade hoppats på var hur vi kunde medverka i marknadsföring. Tyvärr kortades denna programpunkt ner till 10 minuter och något speciellt nytt presenterades inte.

Före detta arkivföreståndaren, numera personalsamordnare och verksamhetsutvecklare för arkiv och museum Gunnar Claesson med sina medarbetare höll på ett utmärkt sätt i konferensen. Vi fick oss även presenterat Bohuslän och främst Uddevalla på ett intressant och fängslande sätt. Alla kunde sin bygd. För mig som hörselskadad framför jag ett särskilt tack för noggrannheten att använda mikrofon och att en väl fungerande hörselslinga fanns i lokalen.

Som avslutning kan jag inte låta bli att framföra lite synpunkter. Konferensen var upplagd och presenterad av yrkesfolk inom arkivområdet. Det handlade i huvudsak om arkivhantering. Som förtroendevald skall vi självfallet vara insatt i dessa frågor. Men vi behöver även diskutera andra frågor som berör oss som förtroendevalda. Får jag föreslå FA att vid något tillfälle inbjuda till konferens för oss förtroendevalda i arkivföreningar på olika nivåer.

Uno Sköld

Kärlek till staden på Arkivens dag

Visningar och intressanta föredrag på Stockholms Stadsarkiv.
Föreningsarkiven är med och arrangerar.

Ganska många besökare hade kommit till Stockholms Stadsarkiv på arkivens dag den 10 november. De fick lyssna till Hembygdsrörelsen, som var där och deklarerade sin kärlek till staden. Stadsarkivets stora sammanträdesrum var för dagen fyllt med stolar. Det fanns dock inga lediga platser kvar när Stockholms läns konsulent och kanslichef Kjell Nilsson beskrev hur starka känslorna för staden som hembygd kan vara. Kristina Smedberg, ordförande för Norrmalms Hembygdsförening fyllde på med en engagerad beskrivning av hembygdsarbete i en stad.

En annan älskare av Stockholm fanns med om än icke personligen, nämligen August Blanche. Han företrädde av Martin Stugart, som berättade, klädd i kläder från tiden

Vår förening var medarrangör och deltog med ett informationsbord. Intresserade besökare fick svar på många frågor och fick med sig våra broschyrer hem.

Kristina Smedberg och Kjell Nilsson berättade om sin kärlek till staden

Text och foto: Hans Österberg

Ett informationsbord var uppställt vid Stadsarkivets entré. Fr.v. Kjell Nilsson, Kristina Smedberg och Birgitta Biesheuvel från Stockholms läns Hembygdsförbund. Vår egen Kerstin Söderman längst till höger

Föreningsarkivens bildskärm väckte uppskattning

Utställning att låna

Vi lånar ut vår skärmutställning "Bevara din förenings historia" om föreningslivets historia. Det kostar ingenting för medlemmar att låna utställningen men låntagaren ansvarar för alla transporter. Passa på att utnyttja möjligheten t ex vid årsmöten, kurser, Öppet Hus etc. Utställningen består av 3 aluminiumramar med sammanlagt 6 skivor samt 3 toppskyltar. Den är c:a 2 meter bred utfälld och c:a 2,3 meter hög med toppskyltar. Spotlights ingår. Dessutom finns 2 extraramar att låna för den som vill komplettera med en egen utställning. Bokas genom kansliet.

B

Stor uppmärksamhet kring arkivens dag i Södertälje

Vi höll på i en hel månad med utåtriktad verksamhet som avslutades i en "final" med Arkivens Dag lördag 2001-11-10.

I ortstidningen "Länstidningen" efterlyste vi nedlagda föreningars handlingar, dokument och protokoll på ett uppslag för föreningslivet i Södertälje. Tidningens kultur-redaktion blev nyfiken och skrev en stor artikel om folkrörelsearkivet med stora bilder och fyllig text i sin populära lördagsbilaga. Artikeln fick kraftigt genomslag. Det märktes på alla kommentarer vi fick efteråt. Här kan man prata om PR-draghjälp! Intresset var väckt.

Utställning i Stadshuset

Under 10 dagar före Arkivens Dag lånade vi Föreningsarkiven i Sthlms läns vandringskärmar och kompletterade dem med eget material från arkivet i en lyckad utställning i stadshusets entré. På kvällen onsdag 2001-11-07 höll styrelsen "Öppet Hus" i utställningslokalen. Vi omnämndes varje dag i Länstidningen under samlingsrubriken: "Det händer idag i Södertälje".

Utställningen i stadshuset flyttade vi in i folkrörelsearkivets lokaler inför Arkivens Dag. Huvudattraktionen under den dagen

var material som den 1997 nedlagda grundskolans personal lämnat in. Det visade sig var ett lyckokast för att locka folk. Arkivens Dag blev för besökarna minnenas dag med foton i stor mängd, videoupptagningar och mängder av skolmaterial från perioden 1950-1997. Vi annonserade i Länstidningen

Bilder från Mariekällskolan lämnades in (fotograf okänd)

att specialtemat var "Mariekällskolans historia". Temat var mycket lämpligt då folkrörelsearkivets lokaler ligger just i den nedlagda skolans fastighet.

Vi tror att vi har hittat metoden att locka in besökare till Arkivens Dag. Nästa år ställer vi ut någon av våra större arkivbildares material och anger i informationen att materialet exponeras speciellt.

Naturligtvis har vi också utnyttjat internet för att föra ut information om alla aktiviteterna.

Harald Haapala

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 2002

Härmed kallas medlemmarna i Föreningsarkiven i Stockholms län till ordinarie årsmöte **torsdagen den 21 mars kl. 15.00**, plats meddelas senare. Motioner skall vara styrelsen tillhanda senast en månad före årsmötet. Varje medlem har rätt att utse ett ombud. Medlemmar är även välkomna att utse observatörer till årsmötet. Årsmöteshandlingar och anmälningsstalong utsändes senare, dock senast två veckor före mötet. I samband med årsmötet kommer Torsten Johansson, Stockholms stadsmuseum hålla föredrag om bevarande och vård av fotografier.